

ΤΖΟΥΛΙΑΝ ΣΜΙΘ

Η μόνιμη αντιπρόσωπος των Ηνωμένων Πολιτειών στη Βορειοατλαντική Συμμαχία μιλάει για την ετοιμότητα του αμυντικού οργανισμού και λέει ότι «ο Πούτιν εξεπλάγη από την ενότητα του NATO»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΣΤΟΝ ΑΓΓΕΛΟ ΑΛ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟ

Η Ρωσία εξεπλάγη από την ενότητα του NATO μετά την εισβολή στην Ουκρανία, σημειώνει στην αποκλειστική συνέντευξη που παραχώρησε στο «Βήμα» πριν από την έκτακτη Σύνοδο Κορυφής της προσεχούς Πέμπτης 24 Μαρτίου η μόνιμη αντιπρόσωπος των ΗΠΑ στη Συμμαχία Τζουλιαν Σμιθ. Παράλληλα, η κυρία Σμιθ επαναλαμβάνει ότι η επιβολή μίας ζώνης απαγόρευσης πτήσεων πάνω από την Ουκρανία δεν βρίσκεται σύμφωνα το NATO, ενώ προαναγγέλλει την αλλαγή της δομής διευθύνσεων της Συμμαχίας με ενίσχυση της ανατολικής πτέρυγας, με ορίζοντα τη Σύνοδο Κορυφής του προσεχούς Ιουνίου στη Μαδρίτη.

«Επί μήνες προσπαθούσαμε να πείσουμε τον Πούτιν να επιλέξει έναν άλλο δρόμο. Να βρει λύση. Δυστυχώς», τονίζει η κυρία Σμιθ, «δεν το έπραξε, αλλά τα καλά νέα ήταν ότι στο NATO ήμασταν έτοιμοι από την πρώτη ημέρα. Παρέχουμε στις χώρες της ανατολικής πτέρυγας πρόσθετη στήριξη. Το NATO ανέπτυξε χιλιάδες στρατεύματα, κάτι που έστειλε ένα σημαντικό μήνυμα στη Μόσχα. Παράλληλα, οι Σύμμαχοι συνεννοήθηκαν πολύ σύντομα να στείλουν βοήθεια στην Ουκρανία. Τα περισσότερα κράτη-μέλη παρέχουν στρατιωτική βοήθεια, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Είμαστε πολύ ευγνώμονες για αυτό. Υπήρξε η κατανόηση ότι υπάρχουν σύμμαχοι στην Ανατολική Ευρώπη των οποίων η κατάσταση ασφαλείας αλλάζει. Τέλος, οι ευρωπαϊκοί εταίροι συνεργάστηκαν με έναν αξιοσημείωτο τρόπο και εντός λίγων ωρών από τη ρωσική εισβολή προχώρησαν σε οικονομικές κυρώσεις χωρίς προηγούμενο. Νομίζω μπορούμε με ασφάλεια να πούμε ότι η Ρωσία εξεπλάγη από την ενότητα που παρουσιάσαμε, πόσο ενωμένοι ακόμη είμαστε. Και αυτό που θα δέτε στη Σύνοδο Κορυφής της επόμενης εβδομάδας είναι ότι οι Σύμμαχοι μπορούν να κάνουν ακόμη περισσότερα, στήριζοντας την Ουκρανία και τους συμμάχους στην ανατολική πτέρυγα».

Για την κυρία Σμιθ «η Ρωσία έχει ξεκάθαρα παραβιάσει την Γενική Πρόδη NATO - Ρωσίας του 1997. Ηδη, πολλοί σύμμαχοι έχουν μεταφέρει στρατεύματα, πλοία και αεροσκάφη στην Κεντρική και

«Μας απασχολεί το ενδεχόμενο μιας προβοκάτσιας από τη Ρωσία»

Ανατολική Ευρώπη. Το μεγάλο ερώτημα όμως είναι τι είδους παρουσία πιστεύει η Συμμαχία ότι θα χρειαστεί, σε μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο επίπεδο, για να προσάψει την ασφάλεια όλων των μελών της. Έχετε ακούσει τον πρόεδρο Μπάιντεν να λέει ότι θα υπερασπιστούμε κάθε ίντσα της επικράτειας του NATO. Αυτό επί του οποίου τώρα δουλεύουμε είναι να καθορίσουμε τη μορφή αυτής της μελλοντικής δομής δινώμεων. Θα κοιτούσα πλέον προς τη Σύνοδο Κορυφής του προσεχούς Ιουνίου για περισσότερες ανακινώσεις, αλλά ως τότε οι στρατιωτικοί διοικητές μας θα εργαστούν πολύ σε αυτό το ζήτημα» εξηγεί. Υπάρχει πάντως ανησυχία

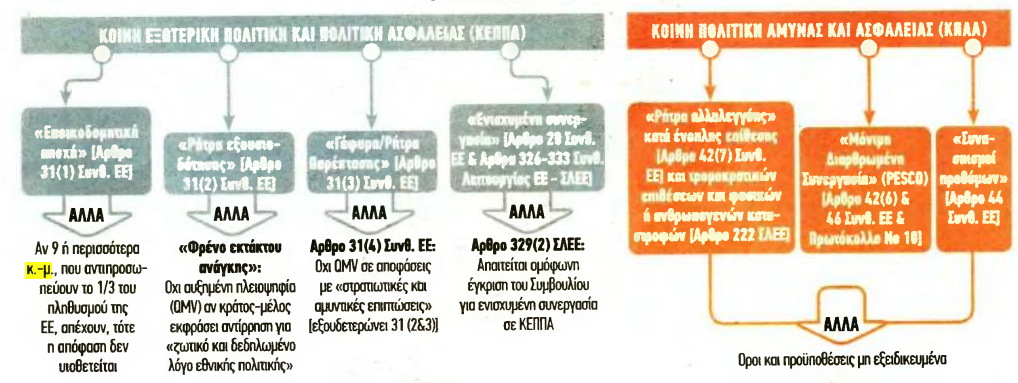

ΜΑΡΙΑΝΝΑ ΚΟΥΡΤΣΗ/ΑΝΤΩΝΗΣ ΛΕΓΟ

Λίβη στη Δυτική Ουκρανία. «Περιμέναμε από την αρχή ότι η Ρωσία θα επιτίθετο σε όλη τη χώρα. Ανησυχούμε και εστιάζουμε στην επικράτεια του NATO και στο να μην επεκταθεί ο πόλεμος» λέει. Από ορισμένες πλευρές ακούγεται η κριτική ότι το NATO υποσχέθηκε πολλά στην Ουκρανία και τώρα δεν κάνει όσα θα μπορούσε, π.χ. να επιβάλει ζώνη απαγόρευσης πτήσεων. «Πριν αρχίσει ο πόλεμος, ορισμένοι σύμμαχοι είχαν παράσχει εκπαίδευση στις ουκρανικές δυνάμεις, ήδη από το 2017-2018. Επρόκειτο για χώρες όπως οι ΗΠΑ και ο Καναδάς. Άλλες

είχαν παράσχει φονικό στρατιωτικό υλικό. Όσο πλησιάζει στον πόλεμο, περισσότεροι σύμμαχοι πρόσφεραν βοήθεια. Υπάρχουν ανοικτά ερωτήματα για το τι περισσότερο μπορούμε να κάνουμε. Δεν μπορώ όμως να πω ότι εντός NATO η ζώνη απαγόρευσης πτήσεων είναι μία επιλογή που είμαστε πρόθυμοι να εξετάσουμε. Σκεφτόμαστε το ενδεχόμενο κλιμάκωσης. Δεν θέλουμε να μετατρέψουμε το NATO σε άμεσο μέρος της σύγκρουσης. Εστιάζουμε τις ανάγκες της Ουκρανίας στο θέμα της αεράμυνας» καταλήγει.

ΚΕΠΠΑ - ΚΠΑΑ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΚΑΙ «ΦΡΕΝΑ» ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΣΥΝΘΗΚΗ ΕΕ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΛΙΑΜΕΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ

ΕΕ: το σπλοστάσιο για ευελιξία στις αποφάσεις

Ενα από τα σημαντικότερα ζητήματα με τα οποία θα πρέπει να ασχοληθεί η ΕΕ αν θέλει να αποκτήσει μία πιο ουσιαστική εξωτερική πολιτική ασφαλείας και άμυνας είναι η διαίεφρωση αποτελεσματικού συστήματος λήψης αποφάσεων. Αποκλειστικό και λεπτομερέστερο είναι, στο σημείο αυτό, το νέο Κείμενο Πολιτικής του ΕΛΙΑΜΕΠ για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ) που παρουσιάζει αποκλειστικά «Το Βήμα». Το κείμενο που συνυπογράφουν οι Γιώργος Παγουλάτος και Σπύρος Μπλαβούκος παρουσιάζει τις επιλογές που θα επέτρεπαν ευελιξία στη λήψη αποφάσεων. Ο ρωσο-ουκρανικός πόλεμος μεταβάλλει τις μεταυποχρεωτικές σταθερές. «Η Εισβολή του Πούτιν στην Ουκρανία αναδεικνύει την προτεραιότητα της ΕΕ να χτίσει ισχυρή αμυντική αποτρεπτικότητα και ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία. Αναδεικνύει επίσης

το προφανές, η διαδικασία αυτή να είναι πλήρως ενταγμένη στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής συμμαχίας, ιδίως όταν η απειλή προέρχεται από μία στρατιωτική υπερδύναμη, όπως η Ρωσία» τονίζει ο κ. Παγουλάτος. Οι συγγραφείς χωρίζουν τη μελέτη τους σε δύο κατηγορίες (γράφημα). Η πρώτη αναδεικνύει τις επιλογές για πιο ευέλικτη λήψη αποφάσεων στην ΚΕΠΠΑ και η δεύτερη στις αντίστοιχες επιλογές για την Κοινή Πολιτική Ασφαλείας και Άμυνας (ΚΠΑΑ). Στην πρώτη κατηγορία, εντοπίζονται τέσσερις επιλογές: η επισκοδομητική αποχή, η ρήτρα εξουσιοδότησης, η γέφυρα/ρήτρα περαιτέρω και η ενισχυμένη συνεργασία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον όμως εμφανίζουν οι επιλογές στην ΚΠΑΑ. Οι συγγραφείς παρουσιάζουν τρεις συγκεκριμένες επιλογές: α) τη ρήτρα αλληλεγγύης και αμοιβαίας συνδρομής του Αρθρου 42, παράγραφος 7 της Συνθήκης της ΕΕ, β) τη

Μόνιμη Διαρθρωμένη Συνεργασία και γ) τη δημιουργία «συμμαχικών προθύμων» βάσει του Αρθρου 44 της Συνθήκης της ΕΕ. Στη Σύνοδο των Βερσαλλιών, το Άρθρο 42(7) συζητήθηκε αρκετά. «Η Εισβολή στην Ουκρανία αναβαθμίζει τη σημασία του άρθρου αυτού» εξηγεί ο κ. Παγουλάτος. «Μέχρι τώρα, κύριοι υπερασπιστές του ήταν η Γαλλία, που το επικαλέστηκε μετά την τρομοκρατική επίθεση στο εδαφός της το 2015 και η Ελλάδα απάντησε στην απειλή της Τουρκίας. Πλέον», προσθέτει, «να κράτη-μέλη της Βόρειας Ευρώπης, ιδίως τα μη μέλη του NATO, αναλαμβάνονται και εκείνα τη σημασία του. Ενδεικτική είναι η πρόσφατη σχετική επιστολή Σουηδίας - Φινλανδίας, με την οποία ζητούν να καταστεί λειτουργικότερη η εν λόγω πρόβλεψη. Υπάρχει αυξανόμενη συμφωνία στην ΕΕ για την ανάγκη το Άρθρο 42(7) να αποκτήσει πιο «κοιτερά δόντια»».